

עפ"ג 9929/08/17 - מדינת ישראל נגד ח'אלד חוסיין

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 9929-08-17 מדינת ישראל נ' חוסיין 26 אוקטובר 2017

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

א. לוי, שופט

ג. ציגלר, שופטת

המערערת:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד מ. הרטמן

נגד

המשיב:

ח'אלד חוסיין

ע"י ב"כ עוה"ד מראם חמוד

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על גזר-דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופטת ג'ני טנוס) מיום 15.6.17 בת"פ 50434-07-16 לפיו נדון המשיב, יליד שנת 1974, לשישה חודשי מאסר (בניכוי ימי מעצרו מיום 13.7.16 עד 21.8.16), אשר ירוצו על דרך עבודות שירות, כפי שקבע הממונה בחוות-דעתו, וכן שבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהמשיב לא יבצע בתקופה זו עבירת נשק מסוג פשע ויורשע בה, וכן ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהמשיב לא יבצע בתקופה זו עבירת נשק מסוג עוון.

בנוסף, ניתן כנגד המשיב צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, במהלכה ימצה את ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן.

יצוין שביצוע עבודות השירות - עוכב לבקשת ב"כ המדינה.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

בכתב האישום המתוקן מיום 20.9.16, שהוגש לבית משפט קמא, נטען, שבתאריך 13.7.16, בשעות הצהריים, במתחם ביתו שבדיר חנא, החזיק המשיב ברכבו באקדח מסוג סי.זד אותו הטמין בכסא הנהג מבלי שהיה לו רישיון כדין להחזיקו.

כמו כן, החזיק המשיב במחסנית תואמת לאקדח שהכילה 15 כדורי תחמושת, אף זאת בלא רשות כדין להחזיקם.

את האקדח והתחמושת החזיק המשיב, לגרסתו, כשש שנים ושינה מפעם לפעם את מקום מחבואו, כשהוא מחזיק באקדח נוכח חששו מאחרים אתם הוא מסוכסך.

המדינה ייחסה למשיב בכתב האישום עבירה של החזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), וכן החזקת חלק של נשק או תחמושת לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק.

ג. בישיבת בית משפט קמא מיום 25.9.16, ולאחר שהמשיב הודה בכתב האישום המתוקן, ניתנה הכרעת הדין לפיה הורשע המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, ובהמשך לכך הופנה המשיב לקבלת תסקיר של שירות המבחן.

ד. מן התסקיר הראשון מיום 23.1.17, עולה, כי שירות המבחן ערך בעניינו של המשיב תסקיר מעצר באוגוסט 2016. התרשמות שירות המבחן בזמנו הייתה מרמת סיכון בינוני-נמוך להישנות התנהגות דומה בעתיד, ואזי הומלץ על שחרור המשיב מן המעצר בתנאים מגבילים של מעצר בית, בנוסף לצו פיקוח מעצר לתקופה של 6 חודשים.

במהלך אותה תקופה שולב המשיב בקבוצה טיפולית המיועדת לעצורי בית.

מדיווח שהתקבל ממנחי הקבוצה, עלה שהמשיב נקלט בקבוצה זו בתאריך 21.9.16 והגיע למפגשים באופן סדיר ובמועד, כשהוא משתף פעולה, ונוטל חלק פעיל בקבוצה.

ה. שירות המבחן הוסיף בתסקירו, כי לא עולה רושם מקיומם של דפוסים עברייניים מושרשים אצל המשיב, וניכר, כי המשיב מתפקד באופן חיובי במישורים רבים בחייו. ההליך המשפטי מרתיע אותו וגורם לו תחושות אכזבה וחרטה על מעשיו.

הערכת מנחי הקבוצה היא שקיים פוטנציאל אצל המשיב להפקת תועלת מהמשך ההתערבות הטיפולית.

ו. מגיליון ההרשעות הקודמות עולה כי למשיב שלוש הרשעות קודמות -

הראשונה שבהן - היא מיום 17.7.96, בגין עבירה של רכישת/החזקת נשק שלא כדין שבוצעה בתאריך 27.2.95.

השנייה - היא מיום 29.4.99, בגין עבירת איומים מתאריך 16.3.98.

השלישית - היא מיום 27.12.00, בגין עבירת גניבה שבוצעה בתאריך 6.8.98.

ז. בפני שירות המבחן ציין המשיב, שהוא מצא את האקדח נשוא הדיון לפני כשש שנים ומאז הוא מחביא אותו. לדבריו באמצעות החזקת הנשק הוא חש בטוח ומחוזק, ולטענתו בתקופה שקדמה למעצרו הסתכסך עם אחרים ושמר את האקדח ברכבו במטרה לצמצם תחושות סכנה ואיום ולהרגיש מוגן יותר.

ח. שירות המבחן הוסיף וציין, כי בצד תקשורת מורכבת, לקויה, ולעתים כוחנית, של המשיב עם חלק מן האנשים שבסביבתו, קיימים אצלו גורמי סיכוי לשיקום, וביניהם יכולתו לנהל שיח פתוח וכנה מול שירות המבחן.

ניכר, כי המשיב משתדל לנהל אורח חיים נורמטיבי ומשקיע את כוחותיו ומאמציו באפיקים חיוביים.

כמו כן ניכר, כי ההליך המשפטי המנוהל נגדו והתנאים המגבילים מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות.

ט. נוכח התרשמות שירות המבחן מנזקקותו של המשיב לטיפול, נבדקה האפשרות לשבצו בקבוצה טיפולית במסגרת שירות המבחן המיועדת לנאשמים מן המגזר הערבי שהורשעו בעבירת אחזקת נשק, ולא נמצאו אצלם דפוסים עברייניים מושרשים כרקע לביצוע העבירה.

המשיב ביטא נכונות ורצון להשתלב בטיפול זה במסגרת שירות המבחן, נמצא מתאים להשתתף בקבוצה שהייתה צפויה להיפתח במהלך פברואר 2017, ולפיכך ביקש שירות המבחן בתסקירו הראשון כי הדיון בעניינו של המשיב יידחה בשלושה חודשים.

י. התסקיר המשלים שהונח בפני בית משפט קמא נושא תאריך 26.4.17, ובו צוין, כי המשיב אכן שולב בקבוצה הטיפולית הנ"ל. נכון למועד התסקיר המשלים התקיימו שמונה מפגשים, שהמשיב נכח בשבעה מהם. צוין, כי המשיב משתתף פעיל בקבוצה והוא למעשה מהווה דמות בוגרת עבור שאר המשתתפים.

מהתסקיר עולה, שהמשיב קיבל אחריות מלאה למיוחס לו ושיתף בכך שמגיל צעיר התפתחה אצלו כמיהה להחזקת נשק והוא מבטא כיום בושה ואשמה.

נכון למועד הגשת התסקיר המשלים, היה התהליך הקבוצתי בשלביו הראשוניים, אך ההערכה הייתה שהמשיב יוכל להפיק תועלת מהשתתפותו בהליך טיפולי זה.

יא. לדעת מנחה הקבוצה, מצטייר המשיב כבעל פוטנציאל גבוה לעריכת שינוי, וככל שיתמיד בהליך הטיפולי עשוי הסיכון להישנות התנהגות מפרת חוק לפחות באופן משמעותי, ולפיכך המליץ שירות המבחן להטיל

עליו צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, במהלכם ימצה המשיב את התהליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן.

יב. מטעם המשיב העיד בפני בית משפט קמא עד אופי, ידידו של המשיב, שתיאר אותו כבעל משפחה חמה, שעובד והוא מקצועי בתחום בו הוא עוסק, אוהב להתנדב, ומבצע ללא תמורה עבודות תאורה באירועים חברתיים שונים.

יג. בטיעונים לעונש, שהתקיימו בפני בית משפט קמא, הייתה עמדת המדינה שיש להחמיר עם מי שמורשע בעבירה של החזקת נשק שלא כדין, וזאת נוכח הסכנה הצפויה לשלום הציבור, שכן הימצאות נשק בידיים לא נכונות עלולה להביא בסופו של יום לקיפוד חיי אדם, ויש בכך משום פוטנציאל לפגיעה בחפים מפשע ופגיעה בביטחון הציבור, מה גם שמדובר בתופעה נפוצה ומדאיגה, והיא אף מסלימה בהיקפיה ובמידת הפגיעה גם בחפים מפשע.

יד. ב"כ המדינה, שטענה בפני בית משפט קמא, ציינה, שהמשיב מחזיק בנשק מזה כשש שנים ומעביר אותו ממחבוא למחבוא, מה שמעצים את המסוכנות ומגדיל את הסיכוי לכך שהנשק מתגלגל לידיים עוינות.

יז. ב"כ המדינה הפנתה לפסיקה רלוונטית במקרים אחרים, שבהם נפסקו בגין עבירה מסוג זה עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, כשגזרי הדין עליהם הצביעה נעו בין שבעה חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

יט. עוד הוסיפה ב"כ המדינה שטענה בפני בית משפט קמא, כי העונשים עליהם הצביעה בפסקי הדין אליהם הפנתה את בית משפט קמא, נגזרו בטרם נכנס לתוקפו התיקון לחוק העונשין, והתבססו על העדר עבר פלילי או נסיבות מקלות של הנאשם, בעוד שכיום יש לתת ביטוי לעיקרון ההלימה, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין.

יח. נוכח כל אלה טענה ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא, שמתחם הענישה נע בין 12 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר בפועל, ובנוסף מאסר על תנאי וקנס מכביד.

יח. בנסיבות העניין שבפנינו ביקשה ב"כ המדינה לגזור על המשיב עונש מאסר ברף הבינוני של המתחם אותו הציעה, לרבות מאסר על תנאי מרתיע וקנס, וכן ציינה, שהמשיב היה במעצר מיום 13.7.16 עד 21.8.16.

יט. בטיעונו לעונש בפני בית משפט קמא, טען הסניגור, כי המשיב אב לארבעה ילדים, אשר שניים מהם לומדים רפואה בחו"ל. המשיב, בנוסף לפרנסת משפחתו, מעביר סכום כסף נכבד מדי חודש לילדיו כדי לממן את שהייתם ולימודיהם שם.

לטענת הסניגור, המחיר ששילם המשיב ועוד ישלם, גם אם יוטלו עליו עבודות שירות, הוא מבחינתו מחיר כבד,

שכן יהא עליו להמשיך לעמוד בהתחייבויות הכלכליות, והסניגור ביקש להביא זאת בחשבון בעת גזירת דינו של המשיב.

יז. כמו כן, הגיש הסניגור אישורים על היות המשיב קבלן ביצוע בעבודות ייחודיות בתחום האלקטרו-מכאני והפנה את בית משפט קמא לתסקיר המבחן, ולרבות התסקיר המשלים, מהם עולה תמונה של אדם נורמטיבי ביסודו המצליח לבנות עסק ייחודי ולקיים משפחה טובה.

יח. באשר לשיקולי הענישה ושיקול הדעת השיפוטי, הדגיש הסניגור, שיש לקחת בחשבון את נסיבות המעשה ואת נסיבות מבצע העבירה ולכן, לדעתו, אין להיזקק לפסיקה שאליה הפנתה ב"כ המדינה.

הסניגור גם ציין, שאמנם המשיב החזיק באקדח כשש שנים, אך לא היה כל ניסיון לשימוש בנשק ולא הייתה כוונה כזו. מכאן שהמסוכנות נמצאת ברף הנמוך, וכך גם עולה מעמדת שירות המבחן בתסקיר המעצר.

יט. הסניגור אף הדגיש שהמשיב חווה את התמשכות ההליך הפלילי, וכן ציין הסניגור את הבושה שנגרמה למשיב, ההליך הטיפולי שהוא עובר מאז, והשתלבותו בקבוצה טיפולית ייעודית לעבירות נשק המיועדת למי שאינם עבריינים.

כ. הסניגור טען בפני בית משפט קמא, שמתחם הענישה הראוי נע בין הטלת של"צ או צו מבחן וקנס לבין 12 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי, ולטעמו המקרה שבפנינו מצוי ברף הנמוך ביותר של עבירות החזקת נשק.

הסניגור אף הגיש לבית משפט קמא פסקי דין בעבירות דומות, ואף חמורות יותר, בהן הטיל בית המשפט ענישה של חמישה-שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בניכוי ימי המעצר.

כא. המשיב עצמו ציין בפני בית משפט קמא שהוא חושב כל יום על הטעות שעשה, ולדבריו: **"זאת היתה טעות חיי"** והוסיף, שהוא מממן את הלימודים של ילדיו ולדבריו: **"קשה לי להסתכל להם בעיניים, אני מתבייש במה שעשיתי"**.

כב. בגזר דינו מיום 15.6.17 עמד בית משפט קמא על כך, שהמשיב חטא בביצוע עבירות חמורות, דהיינו, החזקה בנשק המסוגל לירות ובכוחו להמית אדם, ולרבות החזקה במחסנית ובתחמושת תואמת, ללא היתר כדין.

הערך המוגן שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה הוא שלום הציבור ובטחונו, הואיל ושימוש בנשק שלא כדין עלול להביא לתוצאות הרות אסון, ואף לקיפוח חיי אדם.

כג. עוד הפנה בית משפט קמא לפסיקה המתייחסת לכך ששיקולי הלימה מחייבים העדפת האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי האינדיבידואלי של הנאשם והענישה הראויה, לפי פסיקה זו, כוללת מאסר לריצוי בפועל, גם כשמדובר במי שזו עבירתו הראשונה (ע"פ 6583/06 אדהאם נ' מדינת ישראל, 5.12.16) וכן, ע"פ 5681/14 מדינת ישראל נ' טאטור, (1.2.15).

כד. בהתייחס לפסיקה שהניח כל אחד משני הצדדים בפני בית משפט קמא, ציין בית המשפט בגזר דינו, שיש מקרים בהם הוטלו על נאשמים מאסרים בדרך של עבודות שירות, גם כשמדובר היה בהחזקת אקדח, זאת בעיקר כשמדובר היה בנאשמים ללא עבר פלילי שהודו במיוחס להם, נטלו אחריות על מעשיהם, והתסקיר בעניינם היה חיובי, אם כי קיימים גם מקרים אחרים בהם הוטלו מאסרים לתקופות שנעו בין 10 לבין 16 חודשים, ובית משפט קמא הפנה בגזר דינו לאסופת פסקי הדין.

כה. באשר למקרה הספציפי של המשיב, ציין בית משפט קמא לחומרה את פרק הזמן הארוך בו החזיק המשיב באקדח ובתחמושת ואת הרקע בגינו החזיק בהם (חשש מפני אחרים עמם היה מסוכסך) ומנגד, ולקולא, ציין בית משפט קמא, כי במשך כל התקופה המשיב לא עשה שימוש בנשק ולא העבירו לאחרים.

כו. את מתחם הענישה העמיד בית משפט קמא על תקופה שנעה בין שישה חודשים ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים. בצד זאת מנה בית משפט קמא את הנסיבות השונות שאינן קשורות בביצוע העבירה והעיר, כי מן התסקירים עולה, שהמשיב עבר שינוי לטובה לאחר שהביע נכונות לטיפול, השתלב בקבוצה טיפולית, והחל תהליך אקטיבי של טיפול, שהמשיב מפיק ממנו תועלת.

כז. בסופו של דבר, סבר בית משפט קמא, כי משיקולים של העדפת האינטרס הציבורי והצורך בהטלת ענישה מוחשית בעבירות נשק, נכון יהא להתחשב בשינוי החיובי שעבר המשיב מאז החל בתהליך הטיפול, וזאת כשיקול שיקומי המצדיק הטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. לפיכך הטיל בית משפט קמא על המשיב את הענישה אותה פירטנו בפתח דברינו.

כח. המדינה ממאנת להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא, וערעורה המפורט מונח בפנינו.

לטעמה של המדינה, שגה בית משפט קמא, משהטיל על המשיב מאסר בפועל הנמוך משמעותית מרף הענישה הקיים, ותוך קביעה שהעונש ירוצה בעבודות שירות.

לטענת המדינה, המשיב איננו ירא משלטון החוק ובמעשיו ניכרת סכנה ממשית ומובהקת לשלום הציבור, שכן הוא החזיק ברכבו, שנמצא במתחם ביתו, אקדח מסוג סי.זד אותו הטמין בכסא הנהג, וכן החזיק במחסנית תואמת לאקדח שהכילה 15 כדורים, כל זאת ללא היתר, על פני תקופה של כשש שנים, כשהוא מחזיק באקדח נוכח חששו מאחרים איתם הוא מסוכסך.

כט. המדינה רואה בהחזקת הנשק והמחסנית, כאמור לעיל, משום מסוכנות גבוהה ביותר ומפנה לכך, שהפסיקה מדגישה את הצורך בהחמרת הענישה בעבירות נשק. האמור בדברי כב' השופטת, כתוארה אז, ד. בייניש, לפני עשור, ב-ע"פ 1332/04 פס נ' **מדינת ישראל**, נ"ח(5), 541, על כך שרמת הענישה בעבירות של החזקת נשק מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה, נכון ביתר שאת כיום נוכח ההיקף המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, וזמינותו המדאיגה של נשק בלתי חוקי.

ל. לדעת ב"כ המדינה, הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות אינה בגדר עונש ראוי במקרה זה, הואיל ואין בו משום ביטוי לחומרה בה יש להתייחס לעבירות אלו, ומה גם שהמשיב מחזיק בנשק מזה כששנים, מעבירו מפעם לפעם ממקום למקום, וכן שהנשק נמצא ברכבו של המשיב יחד עם מחסנית וכדורים, ומכאן שמדובר בנשק שהוא זמין למשיב ו"מוכן להפעלה" בשעת הצורך.

לא. לטענת ב"כ המדינה, המסוכנות הנשקפת מן המשיב גבוהה, שכן אילו היה נקלע לסכסוך עם יריביו, לא היה מהסס להשתמש בנשק. כמו כן מפנה המדינה בערעורה לכך שמן התסקיר המשלים עולה שכבר מגיל צעיר יש למשיב כמיהה להחזקת נשק, והרי לפני כ-17 שנה הורשע בעבירה זזה ואזי לא הוטל עליו מאסר בפועל (אלא של"צ).

ב"כ המדינה ערה לכך שהרשעתו האחרונה של המשיב היא משנת 2000 (בעבירת גניבה) ואולם נוכח היותו בעל הרשעות קודמות בעבירות של החזקת נשק שלא כדון, איומים וגניבה, סבורה המדינה, שאין המדובר באדם נורמטיבי שלראשונה מבצע עבירה פלילית, והחומרה העיקרית היא בכך שבעבר ביצע עבירה זזה. לכן, לטעמה של ב"כ המדינה, בעניינו של המשיב, ענישה על דרך של עבודות שירות אינה ענישה הולמת.

ב"כ המדינה מפנה במסגרת ערעורה לפסיקה מן העת האחרונה, המעידה על מגמה להחמיר בעבירות נשק. נוכח כל אלה סבורה המדינה, שיש להטיל על המשיב עונש מאסר לריצוי בפועל וכן להטיל עליו קנס כספי גבוה.

לב. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 19.10.17, שמענו את תמצית טענותיה של ב"כ המדינה, אשר חזרה על הנימוקים העומדים בבסיסו של הערעור. במסגרת טיעוניה, הביעה ב"כ המדינה את עמדתה לפיה המשקל שיש ליתן בתיק מסוג זה להליך הטיפולי שעובר המשיב הוא משקל מוגבל, שהרי אין המדובר בעבירה המתבצעת על רקע התמכרותי.

לטעמה של ב"כ המדינה בית משפט קמא שגה בכך שהעניק משקל רב מדי להליך הטיפולי שעובר המשיב במסגרת שירות המבחן.

לג. עוד ציינה ב"כ המדינה, שבמקרה שבפנינו החזיק המשיב בנשק תקופה של כשש שנים, ואמנם הוא לא ביצע שימוש בנשק, אך פוטנציאל הסיכון מהחזקת הנשק על פני תקופה כה ארוכה - ברור.

ב"כ המדינה הייתה ערה לכך שהרשעותיו הקודמות של המשיב הינן לפני לא מעט שנים, אך ציינה שעמדת המדינה נובעת גם מן העובדה שמדובר במי שיש לחובתו הרשעה קודמת גם בעבירה של החזקת נשק שלא כדין.

לד. לטעמה של ב"כ המדינה, גזר הדין שהטיל בית משפט קמא אינו משקף את מדיניות הענישה הנוהגת. להדגשת עמדתה, הפנתה אותנו ב"כ המדינה לפסיקה, ובכלל זה ל-ע"פ (מחוזי מרכז) 41929-07-16 **מדינת ישראל נ' מוחמד מטר** (24.1.17). ב"כ המדינה ציינה שבעניין **מטר**, הנסיבות דומות מאד לענייננו, ואולי אף קלות יותר, ולמרות זאת החמיר שם בית המשפט את הענישה ממאסר לריצוי בעבודות שירות לתשעה חודשי מאסר בפועל, ובקשת רשות ערעור שהגיש, שם, הנאשם, נדחתה (רע"פ 1246/17 מיום 12.3.17).

כמו כן הפנתה ב"כ המדינה לכך שבתיקים בגין עבירות מסוג זה הוטלו גם קנסות בשווי שבין 4,000 ₪ ל-7,500 ₪.

עד כאן תמצית טענותיה של ב"כ המדינה בערעור.

לה. שונה עמדת הסניגור, המציין, כי ההליך הטיפולי שעבר המשיב במסגרת שירות המבחן נמשך שישה חודשים (מפברואר 2017 עד סוף יוני 2017), ועוד הוסיף, שעל ערכאת הערעור לבחון את סבירות החלטתה של הערכאה הראשונה, ולטעמו אין הצדקה, בנסיבות העניין שבפנינו, להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא.

לו. לטענת הסניגור, עבירת הנשק הקודמת שביצע המשיב בוצעה לפני כעשרים שנה, ולדבריו מדובר היה אז ב"**קופסה ריקה שהתברר שהיא צה"לית בזמן שהיה על סף הקטינות**", ולכן לטעמו של הסניגור, אין המדובר ב"החזקת נשק" אלא ב"החזקת קופסה".

עוד הדגיש הסניגור, כי מדובר באדם נורמטיבי לחלוטין שהקים עסק ייחודי לביצוע עבודות אלקטרו-מכאניות, העובד כיום מול רשויות מקומיות ותאגידי מים ומספק להם את המערכות האלקטרו-מכאניות. שניים מילדיו לומדים רפואה בחו"ל, והוא מממן להם את הלימודים, ומכאן שמדובר במשפחה נורמטיבית.

לז. אכן, מוסיף הסניגור, המשיב כשל, אך הוא הסביר את הנסיבות בהן הגיע האקדח לידיו ומדוע החזיק בו ודבריו אלה, כך נטען, לא נסתרו על ידי המדינה בשום שלב.

לטענת הסניגור, הפגיעה שתיגרם למשיב אם יישלח לריצוי עונש המאסר בכלא היא פגיעה רוחבית ועמוקה מאד, והיא תפגע בכל המשפחה, בעוד שבמסגרת ריצוי העונש בעבודות שירות יוכל המשיב לעקוב אחר עסקו, גם בשעות אחר הצהריים והערב.

שליחתו של המשיב לכלא תגדע את מפעל חייו ותפגע במשפחה.

לח. לבסוף, מציין הסניגור, כי המשיב הודה בביצוע העבירה, הפנים את החומרה שבעבירה, הביע חרטה ויעשה הכל על מנת לחזור להיות אזרח נורמטיבי מן השורה. עוד מעיר הסניגור, שגזר דינו של בית משפט קמא מאוזן ולוקח בחשבון הן את הפן ההרתעתי והן את הפן השיקומי.

לשאלת בית המשפט, השיב הסניגור, שאין למשיב התנגדות להגדיל את הקנס, אך מזכיר, שבית משפט קמא לקח בחשבון בעניין זה, שעל המשיב רובצת המטלה של מימון לימודי הרפואה של ילדיו בחו"ל.

עד כאן תמצית טענות ב"כ המשיב.

לט. לאחר שעיינו בעובדות שפורטו בכתב האישום המתוקן שעל בסיסן הורשע המשיב, ולאחר שעיינו בתסקירי שירות המבחן, בטיעוניהם של באי כח הצדדים בפני בית משפט קמא, בגזר דינו של בית משפט קמא, בהודעת הערעור, ובטיעוניהם של באי כח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 19.10.17, מסקנתנו היא שיש לקבל את ערעור המדינה חלקית בלבד, וזאת רק לעניין הטלת קנס על המשיב.

מ. אין צורך להרחיב את הדיבור על חומרת העבירה של החזקת נשק שלא כדיון, מה גם שבענייננו החזיק המשיב באקדח תקופה של כשש שנים, כשהוא מוסתר ברכבו, ובנוסף החזיק גם במחסנית ובכדורים.

אכן, במהלך שש השנים לא עשה המשיב שימוש בנשק, אך דווקא ההסבר שנתן המשיב - שהוא חשוף לאיומים ולכן הוא מחזיק בנשק המוסתר ברכבו לצרכי הגנה ועל מנת לחזק את תחושת הביטחון שלו - מצביע על פוטנציאל הסיכון שגלום בעבירה זו, דהיינו, החשש שאם ייקלע המשיב לסיטואציה בה יחוש מאוים, עלול הוא חלילה לעשות שימוש בנשק, וסופו מי ישרונו, לרבות אפשרות פגיעה בחפים מפשע, והדברים ברורים.

מא. לא בכדי קבע המחוקק בחוק העונשין, בסעיף 144(א) רישא, שהרוכש או מחזיק נשק בלא רשות על פי דין, צפוי למאסר עד שבע שנים.

עוד יש לציין, כי אכן פסיקת בית המשפט העליון מצביעה בבירור על מגמת החמרה בענישה למי שמחזיקים נשק שלא כדיון, וזאת כאמור נוכח פוטנציאל הסיכון הטמון בהחזקת נשק שלא כדיון, הן מחמת החשש שעלול הוא "להתגלגל" לידיים עוינות, והן מחמת הסיכון של פגיעה בחפים מפשע, ולכן האינטרס הציבורי המחייב החמרת הענישה בעבירות מסוג זה ברור ומובן.

מב. להמחשת הדברים, מפנים אנו ל-ע"פ 5604/11 **נידאל נאסר נ' מדינת ישראל** (5.10.11) בפסקה

9:

"לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה היתרה הנודעת לעבירות נשק בכלל, ולעבירת החזקת נשק בפרט, המקימה סיכון ממשי וחמור לציבור ויוצרת פוטנציאל להסלמה עבריינית, ולפיכך מחייבת ליתן ביטוי עונשי הולם ומרתיע באמצעות הרחקת מבצע העבירה מן החברה לתקופה מסויימת...".

עוד עיינו: ע"פ 6583/06 אדהאם נ' מדינת ישראל (5.12.06), וכן ע"פ 6294/10 אלקיעאן נ' מדינת ישראל (3.2.11).

מג. כך גם נפסק ב-עפ"ג (מחוזי מרכז) 41929-07-16 **מטר נ' מדינת ישראל** (24.1.17), שאליו הפנתה ב"כ המדינה בטיעוניה, דהיינו, עונש של שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות שגזר בית משפט השלום הוחמר והועמד על תשעה חודשי מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריה, ובקשת רשות הערעור נדחתה ב-רע"פ 1246/17 מיום 12.3.17.

מד. בצד כל אלה, יש לזכור תמיד שהענישה הנוהגת היא הענישה האינדיבידואלית המביאה בחשבון את נסיבות ביצוע העבירה ואת נסיבותיו של מבצע העבירה.

בד בבד עם הפסיקה שאליה הפנתה ב"כ המדינה וממנה עולה מגמה של החמרה בענישה בגין עבירות של החזקת נשק שלא כדין, תוך הטלת עונש מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה, קיימת גם ענישה שבה החליט בית המשפט העליון להקל ולהעמידה, משיקולי שיקום, על עונש מאסר שניתן לרצותו על דרך עבודות שירות.

מה. כך, למשל, ע"פ 5713/10 **אקרמן נ' מדינת ישראל** (1.3.11), שהוזכר על ידי בית משפט קמא במסגרת גזר דינו, שם החזיק הנאשם בלבנת חבלה שהכילה 500 גרם חומר נפץ וכן אצבע חבלה שהכילה 100 גרם חומר נפץ, ובהמשך מסר הנאשם את חומרי החבלה לאחר, ונדון לתשעה חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון, משיקולי שיקום, העמיד את הענישה באותו מקרה על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

מו. פסק דין נוסף שאוזכר בגזר דינו של בית משפט קמא: ע"פ (מחוזי חיפה) 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' רפאילוב** (מיום 5.1.12), שם החזיק הנאשם בביתו ארבע לבנות חבלה, 250 גרם כל אחת, שהכילו חומר נפץ, ועוד. בית המשפט המחוזי דחה שם את ערעור המדינה על קולת העונש והותיר בעינו עונש של שישה חודשי מאסר בעבודות שירות.

מז. במקרה שבפנינו, עלינו לשאול את עצמנו האם קיימת הצדקה להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא? לטעמנו, התשובה על כך שלילית, למעט העובדה שבית משפט קמא נמנע מלהטיל קנס כל שהוא על המשיב.

מח. כעולה מעיון בתסקירי שירות המבחן ובגזר דינו של בית משפט קמא, המשיב הוא כבן 43 כיום, עובד בעבודה מסודרת (בעל עסק לעבודות אלקטרו-מכאניות), ומקיים חיי משפחה נורמטיביים, כששניים מילדיו לומדים רפואה בחו"ל.

מט. מובן, שלא נעלמו מעינינו הרשעותיו הקודמות של המשיב, ואולם העבירה של החזקת נשק שלא כדין, בה הורשע בשנת 1996, אירעה בשנת 1995 (לפני כ-22 שנה), דהיינו, כאשר המשיב היה כבן 21. מאז ועד למקרה נשוא הדיון כאן, לא ביצע המשיב עבירה מסוג זה.

שתי העבירות האחרות בגין הורשע המשיב, האחת עבירת איומים והנוספת - עבירת גניבה, התרחשו בשנת 1998, משמע, לפני כ-19 שנה, כשמאז מנהל המשיב חיים נורמטיביים ללא מעורבות בעבירות.

ג. יתר על כן, מעיון בתסקירי שירות המבחן, עולה שהמשיב שולב בקבוצה טיפולית במסגרת שירות המבחן, המיועדת למי שאין להם דפוסים עברייניים מושרשים, כשמטרת הקבוצה היא לצמצם סיכוי להישנות עבירות החזקת נשק.

המשיב נטל חלק בקבוצה זו, וכפי שהדבר בא לידי ביטוי בתסקיר המשלים, המשיב הוא משתתף פעיל בקבוצה ומהווה מעין דמות בוגרת עבור שאר המשתתפים, הוא מקבל אחריות מלאה למוחס לו, ומכיר בשלילה שבהתנהגותו, כשההליך הטיפולי בו הוא מצוי נתפס כמאוד משמעותי עבורו.

מנחה הקבוצה התרשם, כי מדובר באדם בעל פוטנציאל גבוה לעריכת שינוי, וכן מעריך המנחה שככל שיתמיד המשיב בתהליך הטיפולי, הסיכון להישנות התנהגות מפרת חוק, עשוי לפחות באופן משמעותי.

גא. עוד יצוין, כי שירות המבחן התרשם, שהמשיב מגלה מוטיבציה ורצון לערוך שינוי באורחות חייו ומשתדל להפיק תועלת מן ההליך הטיפולי שעשוי להגביר את מודעותו, לחזק את גבולותיו הפנימיים, ולהפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד.

הפרוגנוזה הטיפולית במצבו של המשיב הוערכה כחיובית, ולכן המליץ שירות המבחן להטיל על המשיב צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, שבמהלכן ימצה המשיב את ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן.

גב. סבורים אנו, נוכח כל האמור לעיל, שהאינטרס הציבורי יפיק תועלת מכך שיתאפשר למשיב למצות את מלוא ההליך השיקומי במסגרת שירות המבחן. אין צריך לומר ששליחתו של המשיב לכלא עלולה לגרום לכך שהוא יושפע לרעה מן העולם העברייני, בעוד שכעולה מן התסקירים, הפוטנציאל השיקומי אצל המשיב הוא גבוה.

ההערכה שבתסקיר לגבי המשיב היא חיובית עד מאד, ומכאן החשש ששליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה

עלולה חלילה להביא יותר נזק מאשר תועלת.

על כך יש להוסיף, שבמסגרת גזר הדין של בית משפט קמא ניתן כנגד המשיב צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, וככל שהמשיב יפר או לא יקיים את הוראות צו המבחן, ניתן יהיה במידת הצורך להפקיע את צו המבחן, ובמקרה כזה יהא על בית המשפט לגזור את דינו של המשיב מחדש.

נג. נוכח כל האמור, לא ראינו מקום להתערבותנו בהחלטת בית משפט קמא לאפשר למשיב לרצות את עונש המאסר על דרך של עבודות שירות.

יחד עם זאת, איננו רואים הצדקה לכך שלא הוטל קנס על המשיב. לפיכך, לעניין זה בלבד, מקבלים אנו את ערעור המדינה, ומטילים על המשיב קנס בסכום של ₪ 7,500 או 75 ימי מאסר תמורתו.

נד. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

1. ערעור המדינה מתקבל חלקית בלבד, ואנו מטילים על המשיב תשלום קנס בסכום של 7,500 ₪ (או 75 ימי מאסר תמורתו). הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 750 ₪ כל אחד, התשלום הראשון לא יאוחר מתאריך **15.11.17**, וכך הלאה ב-15 לכל חודש עד לסילוק המלא והסופי.

2. פרט לאמור לעיל, אנו דוחים את ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט קמא, על כל הרכיבים שבו.

על המשיב להתייבב לריצוי המאסר על דרך של עבודות שירות, ביום **19.11.17 שעה 08:00** בבוקר ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז צפון, במתחם משטרת טבריה, וזאת לצורך קליטה והצבה.

למזכירות בית המשפט:

1. יש להמציא את העתק פסק דינו לממונה על עבודות שירות.

2. יש להנפיק שוברי תשלום מתאימים לצורך תשלום הקנס.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ח, 26 אוקטובר 2017, במעמד הנוכחים.

ג' ציגלר, שופטת

א' לוי, שופט

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]